

DECLARAȚIE POLITICĂ

Prezentată de către: Senator Valentina - Mariana **ALDEA**

Circumscripția electorală nr. **42, București**

Senator neafiliat, formațiunea POT

Ședința Senatului României din data de: **23.12.2025**

Titlu: Revoluția Română din Decembrie 1989 – concluzii la 36 de ani

Doamnelor și domnilor senatori,

Revoluția Română din Decembrie 1989 reprezintă momentul fondator al României postcomuniste și expresia supremă a refuzului unei societăți de a mai trăi în frică, izolare și lipsă de demnitate. La 36 de ani de la acel moment istoric, bilanțul nu poate fi nici festiv, nici simplificat. Este necesară o evaluare onestă a drumului parcurs, a progreselor reale și a eșecurilor care continuă să afecteze încrederea publică și coeziunea socială.

Din punct de vedere politic și instituțional, România a realizat transformări profunde. Pluralismul politic, alegerile libere, libertatea de exprimare și integrarea în Uniunea Europeană și NATO sunt rezultate incontestabile ale schimbării de regim. Acestea au asigurat stabilitate geopolitică, acces la piețe, fonduri europene și un cadru democratic funcțional. Totuși, consolidarea democrației nu s-a produs uniform, iar calitatea actului de guvernare rămâne inegală.

Unul dintre cele mai sensibile eșecuri ale perioadei post-revoluționare îl reprezintă incapacitatea statului de a oferi adevăr și justiție deplină în legătură cu evenimentele din decembrie 1989. La mai bine de trei decenii și jumătate, dosarele Revoluției au cunoscut tergiversări repetate, soluții contestate și un nivel scăzut de finalitate judiciară. Această situație afectează grav memoria colectivă și încrederea în instituțiile statului, transformând o rană istorică într-una încă deschisă.

Din perspectivă socio-economică, datele oficiale arată o creștere semnificativă a produsului intern brut și a veniturilor nominale față de anii '90, însă aceste evoluții nu s-au reflectat echitabil în nivelul de trai. România continuă să se confrunte cu disparități regionale majore, cu un risc ridicat de sărăcie și excluziune socială și cu un exod masiv al populației active. Faptul că milioane de români au ales să muncească în afara țării indică limitele capacității statului de a transforma libertatea politică în oportunitate economică reală.

Revoluția din 1989 a fost, în esență, o revoltă împotriva unui stat care controla excesiv viața cetățenilor. Astăzi, deși metodele sunt diferite, persistă percepția unui stat birocratic, imprevizibil și adesea distant față de nevoile reale ale oamenilor. Frecvența modificărilor legislative, dificultatea accesului la servicii publice și lipsa de coerență a politicilor publice erodează încrederea și participarea civică.

Un alt element de reflecție îl reprezintă degradarea treptată a dialogului public. Polarizarea excesivă, discursul agresiv și slaba cultură a responsabilității politice afectează calitatea democrației. Revoluția din 1989 a fost un act de solidaritate națională; fragmentarea actuală a societății arată că acest spirit nu a fost pe deplin conservat.

La 36 de ani de la Revoluție, concluzia esențială este că libertatea nu este un câștig ireversibil, iar democrația nu se menține automat. Ele necesită instituții eficiente, leadership responsabil, respect pentru lege și un angajament constant față de interesul public. Memoria Revoluției din Decembrie 1989 trebuie să fie un exercițiu de responsabilitate, nu doar de comemorare.

România datorează celor care au murit atunci nu doar recunoaștere simbolică, ci un stat funcțional, echitabil și demn. Evaluarea critică a celor 36 de ani care au trecut nu diminuează importanța Revoluției, ci îi reafirmă sensul profund: acela de angajament continuu față de libertate, adevăr și responsabilitate publică.

Vă mulțumesc!

Senator neamț

Valentina – Mariana ALDEA